

Výroční zpráva

Městské knihovny Lysá nad Labem za rok 2019

Název organizace: Městská knihovna Lysá nad Labem

Sídlo: Husovo nám. 23, Lysá n. L., IČ: 49534467

Kontakt: tel. 325 551 255, e-mail info@knihovnalysa.cz, webové stránky www.knihovnalysa.cz,
www.iclysa.cz

Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel: Město Lysá n. L., Husovo nám. 23, Lysá n. L.

Statutární orgán: Mgr. Jana Bajerová, ředitelka organizace

Zaměstnanci:

Po celý rok v knihovně pracovalo 5 zaměstnanců na plný úvazek.

Knihovna v průběhu roku spolupracovala s řadou externistů. Na dohodu o provedení práce byl zajišťován provoz pobočky v Litoli, úklid a pravidelný přednáškový cyklus PaedDr. Marie Kořínkové. S externími firmami byla smluvně zajišťována správa sítě a vedení účetnictví.

Pozornost byla také dále věnována vzdělávání zaměstnanců. Jednalo se především o nabízené kurzy jiných knihoven (Krajská vědecká knihovna Kladno, Městská knihovna v Českém Těšíně (OKNA) či Městská knihovna Praha) především k práci s dětmi, seniory a k práci s PC.

Předmět činnosti:

Hlavním předmětem činnosti organizace je poskytování knihovnických služeb.

K 31. 12. 2019 činí stav knihovního fondu celkem **37736 knihovnických jednotek**. Toto číslo v sobě zahrnuje počet jednotlivých titulů a exemplářů periodik. Všechny jednotky jsou k dispozici čtenářům ve volném výběru. Přírůstky v roce 2019 činily 1268 svazků a úbytků bylo 2976 ks. V rámci průběžných kontrol fondu byly vyřazeny knihy opotřebené, zničené a starší knihy, které knihovna vlastnila v multiplikátech. Knihovna svým čtenářům po celý rok nabízela 42 titulů periodik.

Celoročně mohli starší, případně imobilní čtenáři využít naší služby „donáška domů“, která zajišťuje donášku knih knihovnicí ke čtenáři domů.

K 31. 12. 2019 bylo v knihovně registrováno **2139 uživatelů** z toho **497 dětí do 15 let**. Nově registrovaných bylo 303 z toho 125 dětí do 15 let. Roční **návštěvnost** činila celkem **27205** uživatelů. Z toho návštěvníků půjčoven bylo 14987, internet využilo 3282 osob, návštěvníků kulturních a vzdělávacích akcí, při nichž byla knihovna organizátorem případně spoluorganizátorem, bylo celkem 6548. Všechna tato čísla jsou obdobná jako v loňském roce. Návštěvnost on-line služeb (počet vstupů do on-line katalogu) oproti loňskému roku vzrostla – jednalo se o 10309 vstupů, což dokládá, že možnost obsluhy svého čtenářského konta z pohodlí domova je stále více využívanou službou.

Knihovna byla čtenářům k dispozici v pondělí, středu, čtvrtek a pátek od 8.00 do 18.00 hod. Úterý i nadále zůstalo zavíracím dnem, kdy knihovna připravuje akce pro školy a seniory, které by se při plném provozu nemohly uskutečnit, případně ve svých prostorách instaluje nové výstavy nebo probíhají pravidelné počítačové údržby.

V úterý je ale čtenářům k dispozici od 13.00 do 17.00 hod. pobočka knihovny v Litoli.

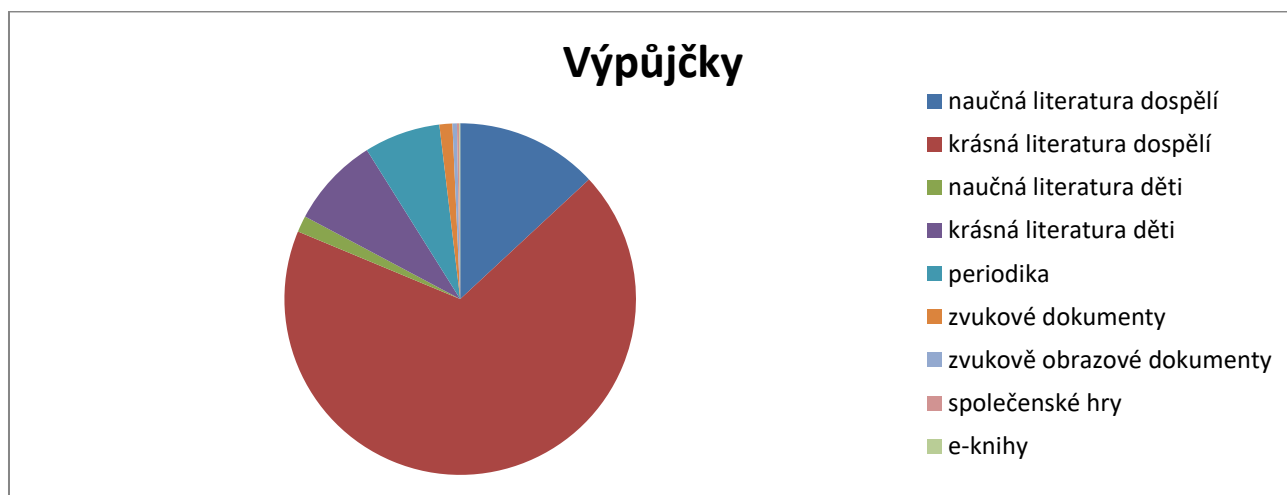
Využívanou službou, která je veřejností velmi oblíbená, je projekt „knihy do vlaku“. Pravidelně v čekárně na našem vlakovém nádraží doplňujeme knihy, které si je možné zdarma vzít s sebou do vlaku, případně si jimi zkrátit čekání na cestu vlakem. S doplňováním knih nám ale na

tomto místě velmi pomáhá i široká veřejnost, která do knihovny nosí své knihy, které nabízí k přečtení ostatním.

Roce 2019 knihovna používala knihovnický program Verbis, webový katalog Portaro a půjčovala e-knihy.

Knihovna v roce 2019 realizovala celkem 64555 výpůjček, což je o něco málo méně, než v loňském roce. Největší procento z toho činily výpůjčky krásné literatury pro dospělé (44062) a krásné literatury pro děti (5372). Nezanedbatelným číslem jsou ale i výpůjčky naučné literatury (8458) a výpůjčky periodik (4528). Knihovna rovněž zajišťovala výpůjčky zvukově obrazových materiálů – tj. DVD. Za rok 2019 bylo vypůjčeno 266 těchto nosičů. Zvukových dokumentů si naši čtenáři vyžádali v tomto roce 768. Toto číslo dokazuje zvyšující se oblibu audioknih. Společenských her bylo v roce 2019 zapůjčeno 133. Za celý rok jsme evidovali 60 výpůjček e-knih, což je cca 2x více, než v loňském roce.

Zároveň knihovna zajišťovala pro své čtenáře i knihy Meziknihovní výpůjční službou. Z jiných knihoven jsme si vyžádali 134 knih a naše knihovna poskytla jiným knihovnám 64 knih. Jednalo se především o knihy pro čtenáře milovické a přerovské knihovny.

Prostory a technické vybavení knihovny:

Knihovna čtenářům nabízí 29 studijních míst, 8 počítačových stanic napojených na internet a možnost připojení na WIFI síť knihovny. Zároveň je poskytováno 1 studijní místo s přístupem na internet i v pobočce v Litoli.

Pro malé děti je v knihovně vyhrazen koutek s hračkami, který byl v průběhu celého roku hojně využíván maminkami s dětmi.

Knihovna uživatelům nabízí možnost kopírování, skenování, tisku, laminace, kroužkové vazby, termovazby a drátěné vazby. K dispozici jsou za tímto účelem v knihovně 2 tiskárny, laminovačka, přístroj na kroužkovou vazbu a termovazbu. Služba tisku a kopírování byla poskytována i v pobočce Litol.

V průběhu roku bylo částečně obnoveno počítačové vybavení knihovny.

Pobočka:

Knihovna aktivně pracuje v pobočce **v Litoli**, kde je provoz zajišťován každé úterý odpoledne. Kromě půjčování knih tato pobočka uživatelům nabízí i reprografické služby (kopírování, laminace, tisk).

Pobočku v Litoli navštěvuje přibližně 60 čtenářů, především z věkové kategorie důchodců a dětí. Nejvíce se zde půjčuje krásná literatura pro dospělé a knihy pro menší děti.

Knihovna v Litoli pro své potřeby od září 2019 opět získala prostor v prvním patře budovy, který předtím sloužil jako pobočka České pošty. Od září jsme tudíž opět mohli dětem v Litoli nabídnout kroužky ručních prací a zdravotní. Nabídku jsme rozšířili ještě o kroužek angličtiny pro děti. V prostorách litolské pobočky rovněž celoročně probíhaly přednášky k dějinám evropské hudby.

Kulturní a vzdělávací akce:

V průběhu roku 2019 knihovna byla hlavním organizátorem případně spoluorganizátorem **409 kulturních a vzdělávacích akcí**, což je opět o trochu více než v roce 2018. Knihovna byla v této oblasti opět aktivní především ve spolupráci se školami. Z akcí pořádaných pouze knihovnou bylo 317 vzdělávacích (semináře, kurzy, informatika) a 31 kulturních (besedy, výstavy). Ve své práci se tedy knihovna zaměřila na mimoškolní vzdělávání, nicméně v našem programu nezapomínáme ani na dospělé a seniory.

Propagace těchto akcí byla zajišťována skrze městský zpravodaj Listy, vývěsní plochy ve městě, jiné kulturní a vzdělávací instituce ve městě. Na propagaci našich akcí jsme spolupracovali také s městským úřadem v Milovicích, okolními knihovnami, deníkem Nymburska, Českým rozhlasem Region a informačními středisky v našem regionu. Propagace rovněž probíhala na webových stránkách spravovaných knihovnou, na webových stránkách spolupracujících organizací a na facebookovém profilu knihovny.

Kromě toho knihovna zajišťovala prodej lístků na kulturní akce ve městě, které pořádali jiní organizátoři. Takto spolupracovala např. s Městem Lysá nad Labem, s Kinem Lysá n. L., se ZUŠ v Lysé n. L., se Spolkem rodáků a přátel města Lysé n. L. a dalšími soukromými organizátory akcí.

Vzdělávací akce

Velká část našeho úsilí byla vynaložena opět na zajištění knihovnických informatik pro školky, školy a družiny. Celkem takto proběhlo přes 100 školních vzdělávacích akcí, na kterých byly děti

seznamovány s chodem knihovny, s orientací v knihovně či s prací s knihami. Kromě tohoto základního seznámení s knihovnou byly pro tuto věkovou kategorii připravovány programy k různým tématům, které navazovaly na školní studijní plán. Školám bylo nabízeno okolo 20 různých programů, ze kterých si učitelé mohli vybírat. Mateřské školy navštěvovaly knihovnu pravidelně a to především s předškoláky v rámci jejich přípravy na vstup do základních škol. V roce 2019 se opět tři první třídy ze ZŠ J. A. Komenského zapojily do projektu „Už jsem čtenář“. Všechny první třídy se pak každoročně účastnily slavnostního Pasování na čtenáře, které proběhlo na závěr školního roku v červnu.

V průběhu roku byly v knihovně připravovány programy pro všechny věkové kategorie dětí. Např. pro I. stupeň ZŠ byla opakovaně uspořádána beseda se spisovatelkou Zuzanou Pospíšilovou či ilustrátorkou Vendulou Hegerovou.

Tradiční součástí programu mimoškolních aktivit knihovny byly opět dopolední programy pro děti v době kratších prázdnin (podzimní prázdniny, pololetní prázdniny, velikonoční prázdniny) a ředitelského volna. Během roku byly takto uspořádány 4 dopoledních programy. Kromě toho měly děti možnost se přihlásit na Noc s Andersenem, Pyžamovou a Klučičí party, což byly akce spojené s přespaním v knihovně.

Kromě akcí pro děti se knihovna věnovala i vzdělávání dospělých. Společně s Polabským muzeem a Státním okresním archivem Nymburk pokračovala v přednáškovém cyklu Univerzity volného času. Přednášky byly zaměřeny nejen historicky, ale i přírodovědně či literárně. Témata přednášek byla volena především se zaměřením k místní lokalitě. Hosty byli renomovaní vědci či odborníci na danou problematiku.

Zároveň měsíčně probíhaly vzdělávací přednášky PaedDr. Marie Kořínkové, které byly věnované historickým exkursům do různých dějinných epoch české historie.

V průběhu roku proběhlo i několik cestovatelských přednášek věnovaných Cestě kolem světa a Africe. Několik přednášek bylo věnováno i tématům psychologie a zdraví. Spolupracovali jsme také s jazykovou školou Milischool, s níž jsme připravili zvýhodněné jazykové kurzy pro seniory. Pravidelnými přednáškami se v knihovně staly i přednášky o přírodních zahradách s Ing. Petrou Vodenkovou, cyklus „Osmimilimetrových vzpomínek“ s Miloslavem Hlavsou a cyklus hudebních besed v Litoli. Knihovna nově nabídla svým uživatelům možnost jazykového vzdělávání. Od podzimu 2019 v knihovně běží 2 nové kurzy angličtiny pro dospělé a 2 kurzy angličtiny pro děti. Nově se knihovna rovněž zapojila do projektu „Bookstart – s knížkou do života“. V rámci tohoto projektu knihovna pravidelně spolupracuje v místním Rodinném centru a odborem kultury Městského úřadu Lysá nad Labem. Materiály k tomuto projektu jsou předávány rodinám při slavnostním Vítání občanů na radnici města.

Vzhledem k zájmu veřejnosti a kladným ohlasům z předchozích let jsme opakovaně veřejnosti nabídli i počítačové kurzy pro začátečníky, v rámci kterých se účastníci seznámili se základním užíváním počítače, vyhledáváním na internetu a užíváním základního programového vybavení. Aktivitu lektorsky zajišťujeme z vlastních zdrojů.

Pravidelně také každý rok spolupracujeme s místním klubem důchodců a s místním stacionářem, pro které připravujeme besedy nad novými knihami.

Své příznivce si v rámci roku našly i rukodělné kurzy (především pro maminky). Pravidelně každý měsíc byly pořádány kurzy drátování s Janou Procházkovou a kurzy paličkování s Helenou Kubíkovou. Příležitostně jsme pak připravili pro zájemce kurzy výroby mýdel a velikonočních a vánočních dekorací.

Kulturní akce

Z velkých kulturních akcí knihovna pořádala v roce 2019 Velikonoční a Vánoční koncert a organizačně spolupracovala na městských slavnostech „Lysá žije“.

Tradičně v průběhu června proběhlo pro prvňáčky Pasování na čtenáře, kterého se zúčastnily všechny první třídy lyských základních škol.

Fanoušci fotografování se mohli zúčastnit již 23. ročníku fotosoutěže, tentokrát na téma „Zrcadlení“.

I v roce 2019 jsme pokračovali v dětské ilustrační soutěži „Hledáme ilustrátora“. Výstupem této soutěže byla podzimní výstava nejlepších prací a oblíbené dětské „kniholamíkové“ tržičce. Soutěžit v knihovně mohli ale i dospělí, pro které jsme každý měsíc připravili jednu literární hádanku.

V prostorách knihovny proběhlo během roku 8 výstav. I když prostory knihovny nejsou k výstavám úplně ideální, podařilo se nám zde uspořádat výstavu fotografií RNDr. Martina Šandery, PhD., která se věnovala obojživelníkům žijícím v Polabí. Formou výstavy svou činnost v knihovně představili účastníci kurzu paličkování s lektorkou Helenou Kubíkovou a kurzu drátování vedené lektorkou Janou Procházkovou. Stálíciemi v našem výstavním plánu jsou pak výstavy fotografií z naší fotosoutěže, vítězné práce dětské soutěže „Hledáme ilustrátora“ a prodejní výstava výrobků klientů lyského Domova Na Zámku. Cílem dramaturgie výstav v knihovně stále zůstává především podpora a propagace místních profesionálních i amatérských umělců, případně umělců z našeho regionu.

Městská knihovna ve spolupráci s Taneční školou FIS Mladá Boleslav pořádala pro žáky 9. tříd taneční kurzy pro začátečníky. Tyto kurzy se uskutečnily v prostorách Záložny v Benátkách n. J. Závěrečný Věneček pak proběhl v prostorách Muzea ŠKODA AUTO v Mladé Boleslavi. Jako každý rok byla pro účastníky kurzu zajištěna i autobusová doprava do místa konání.

Informační centrum (IC):

Informační centrum nemá své samostatné sídlo, ale je součástí prostoru knihovny. Informační centrum je personálně zajišťováno knihovnicemi. Od dubna do září (tj. v době turistické sezóny) bylo informační centrum otevřené i v sobotu v dopoledních hodinách.

V rámci informačního centra knihovna nabízela informační služby o turistických cílech naší lokality, o otevíracích hodinách kulturních objektů v okolí, o ubytovacích a stravovacích možnostech ve městě, o akcích v regionu atp. Zároveň zajišťovala komentované prohlídky města s průvodcem pro skupiny a prodej propagačních předmětů. Turistickým návštěvníkům byla zdarma nabízena mapa města.

Spolupráce rovněž probíhala na úrovni předávání informací s okolními turistickými centry. Pravidelně jsme zasílali statistiku využití našeho IC do Zlatého pruhu Polabí. Úzce jsme spolupracovali s IC v Poděbradech, které monitoruje dění v celém polabském regionu.

V průběhu roku jsme nabízeli komentované prohlídky pro organizované skupiny. Zorganizovali jsme ale také 1 komentovanou prohlídku zámeckého parku pro širokou veřejnost, která byla pro všechny účastníky zdarma. Této prohlídce se lektorsky opět ujala Mgr. Kateřina Adamcová. Vzhledem ke kladným ohlasům a velkému zájmu veřejnosti plánujeme tuto prohlídku připravit i v roce 2020.

Knihovna po celý rok spravovala a aktualizovala **webové stránky informačního centra**. Aktualizace informací na stránkách probíhala několikrát týdně. Za rok naši stránku navštívilo 23 080 uživatelů. Počet návštěv byl celkem 28 620 a zobrazeno bylo 66 100 stránek.

Závěr:

V roce 2019 jsme pokračovali v rozšiřování a hlavně zkvalitňování služeb a nabídky pro naše uživatele. Ve své činnosti jsme se více zaměřili na školní programy a mimoškolní akce pro děti.

Knihovna svým čtenářům poskytovala nejen knižní dokumenty, ale i DVD, zvukové dokumenty, audioknihy, společenské hry a tematické kufříky pro děti. Od roku 2017 je možné si půjčovat i elektronické knihy. Svým čtenářům knihovna nabízela 42 titulů periodik, z toho časopis D-test i včetně jeho rozšířené elektronické verze. Knihovna stejně jako v předchozích letech nabízela reprografické služby (kopírování, tisk, skenování, laminaci, kroužkovou vazbu, termovazbu, obalování knih a drátěnou vazbu). Z těchto služeb je stále nejžádanější tisk a kopírování. Knihovna nabízí občanům a návštěvníkům města knihy v rámci projektu „Kniha do vlaku“.

Informační centrum tradičně nabízelo pohledy, turistické známky, vizitky, magnetky, štítky na hůl a řadu propagačních materiálů.

Nárůst počtu výpůjček knihovna zaznamenala především v půjčování e-knih, které si pomalu získávají svou oblibu a své čtenáře.

Celkový počet uživatelů knihovny, stejně jako počet nových registrací, je přibližně stejný jako v loňském roce. Tato čísla je ale nutné brát pouze jako orientační, neboť např. řada čtenářů využívá k půjčování knih průkazku jiného rodinného příslušníka. Po celý rok byli čtenáři opakovaně upozorňováni na možnost práce se svým čtenářským kontem, o možnosti prodlužování a objednávání knih pomocí online katalogu. Ze statistických čísel je patrné, že tato možnost je čtenáři využívána a stává se oblíbenou součástí našich služeb.

V roce 2019 ještě o trochu vzrostl počet kulturních a vzdělávacích akcí. Celkový počet akcí je ale v současné době vzhledem k personálnímu obsazení knihovny již na maximální možné výši. Kapacita volných úterků pro akce je plně využívána po celý rok. Řada školních akcí musela být vzhledem k plné kapacitě úterních dnů přesunuta na dopoledne jiného dne, což ale částečně narušuje chod knihovny pro čtenáře. Knihovna v rámci roku 2019 nabízela rozmanité programy pro všechny věkové skupiny. Nechyběly mezi nimi přednášky, besedy, besedy s autory, koncerty, knihovnická informatika, počítačové kurzy, taneční kurzy, výstavy, soutěže atp. Nově se knihovna zapojila do projektu „Bookstart – s knížkou do života“, v rámci kterého se snažíme podchytit a propagovat čtenářství především rodinám a předškolním dětem.

Po celý rok knihovna spravovala a aktualizovala webové stránky knihovny, dětského webu a facebookový profil, na kterém rovněž informovala o svých akcích. Kromě toho dále spravovala a aktualizovala webové stránky informačního centra. Facebookový profil informačního centra prozatím zřízen nebyl, a to hlavně z důvodů pracovního vytížení všech zaměstnanců knihovny.

Z větších kulturních akcí knihovna tradičně pořádala Velikonoční koncert, Vánoční koncert a taneční kurzy. Aktivně se také zapojila do městských slavností „Lysá žije“, kde pod názvem Lyský Montmartre organizovala celodenní prezentaci lyských výtvarníků spojenou s řemeslnými trhy.

V rámci roku se nám podařilo udržet a rozvíjet cenné spolupráce s kulturními a vzdělávacími objekty v regionu, především se školami a občanskými sdruženími v obci, pokračovali jsme ve spolupráci s okolními knihovnami a informačními centry. Veškerá tato spolupráce byla pro nás nesmírně inspirativní a podnětná.

Zároveň bychom rádi poděkovali našemu zřizovateli – Městu Lysá n. L. - za celoroční podporu a vstřícnost k naší organizaci.